

Övertygande Blomstedt i Haydn och Mahler

Konserthuset, Göteborg, 26 april 2019

Joseph Haydn: Symfoni nr 104 D-dur

Gustav Mahler: Symfoni nr 1 D-dur

Göteborgs Symfoniker

Dirigent: Herbert Blomstedt

Herbert Blomstedts besök i Sverige är alltid uppskattade. När Maestro kliver upp på podiet i ett konserthus gör han det med en outtröttlig entusiasm som faktiskt få yngre dirigenter kan uppbringa. I introduktionen till konserten kommuniceras det att Blomstedt redan är inbokad för nästa besök i Göteborg 2021; ett år då han fyller 94 år (!). Jag misstänker att han då spräcker de flesta åldersrekorden i konserthuset.

Kvällens program bestod av två symfonier med exakt 90 år emellan. En kombination av symfonier som båda har sin grundtonart i D-dur; **Haydns** sista och **Mahlers** första. Den här kombinationen är inte helt ovanlig för Herbert Blomstedt, han har kopplat ihop dessa förut både vid konserter i Japan, Tyskland

och förmodligen även i San Francisco. Dessutom kompletterar de varandra väl, två mästerverk, om än så olika.

Genom hela Haydnsymfonin dirigerar Blomstedt, stående på golvet, utan podie – och notställ och utan något att stödja sig på. Han kan verket utan – och innantill, formar fram härlig musik bara med sina händer och Göteborgssymfonikerna följer honom noggrant. Här behövs det ingen taktpinne.

Blomstedt överraskar aldrig, men övertygar samtidigt alltid. Många dirigenter dras mot långsammare tempi med åren, men det märks inte på Blomstedt; han håller stadiga tempi, snarare snabba än långsamma. Han får musiken att flöda och låter den hänföra publiken med sin egen kraft utan konstigheter. Den relativt enkla melodin i andra satsen utmejslas delikat, och det folkmusikliknande temat i finalen spritter av glädje.

Renheten och enkelheten finns även i Blomstedts Mahler efter pausen. Då har dirigentpulten kommit fram, och Blomstedt har i alla fall ett notställ att stödja sig på. Även om noterna ligger där, verkar han inte behöva dem alls.

Blomstedts tolkning av Mahler är om något ännu mer rakt på sak. Tempi hålls rimligt snabba, och tredje satsens jazzsynkoper är balanserade utan krusiduller. Tolkningen känns totalt ren, tydlig och snygg, Blomstedt älskar de vackra melodierna och förstör dem aldrig med egensinniga tempoförskjutningar. Jag har hört kraftfullare och mer speciella tolkningar, men Blomstedt är noggrann med att inte hamna i effektsökeri, vilket det finns många möjligheter till i Mahlers etta.

Detta är en Mahler från den erfarne kloke musikern som i många år funderat, analyserat och lärt sig. När hornisterna ställer sig upp för att med "die möglichst grösste Schallkraft" uppbringa kraft i slutet släpper dock även Blomstedt lite på tyglarna och verket avslutas med strålande, magnifik energi.

Det känns som om Blomstedt trivs i Göteborg, hans barndomsstad, och samspelet med orkestern är ypperligt. Den inspireras av hans närvaro och kunnande, även publiken verkar förtjust och det känns om kvällen bjuder på något riktigt extra.

Efter slutackordet, på några sekunder, övergår publikens applåder till taktfast rytmiskt stampande, som ett rörande erkännande till vår främste dirigentnestor. En självklar touche från orkestern avslutar sedan en sådan här fin kväll.

Anders Wikström